

АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ІННОВАЦІЙНОЇ СФЕРИ В УКРАЇНІ

Осьмірко І.В., канд. екон. наук, доцент

*Харківський національний педагогічний університет
ім. Г.С. Сковороди*

Солонун Н.М., канд. екон. наук, доцент

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Постановка проблеми. Сучасні виклики світового ринку спонукають суб'єктів ринку до постійної розробки та впровадження новітніх технологій у всі сфери економічної діяльності. Такі глобальні тенденції, як діджиталізація, активізація та пришвидшення життєвого циклу товарів та послуг зумовлюють суттєву необхідність у інноваціях різного роду. Як діячі ринку на локальному рівні, так і держава на макrorівні – вони конче потребують новітніх, «проривних» технологій у продажах, у виробництві тощо. Саме такі фактори конкурентоспроможності, як інновативність, гнучкість, адаптивність тощо є тим предметом, на який спрямована увага як бізнес-практиків, так і науковців.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанню розвитку інноваційної сфери прихвачено достатньо значну частку наукових робіт багатьох вітчизняних та закордонних авторів.

Проблеми аналізу та розвитку інноваційної діяльності на сьогоднішній день є достатньо розробленими у теоретичному плані. Низка видатних вчених, таких як Амоша О.І., Дикань В.Л., Дейнека О.Г., Ілляшенко С.М., Яковлев А.І. та інші науковці розглядали питання, що пов'язані з вивченням інноваційної сфери України. Яковлев А. І. у своєму дослідженні [1] відзначає показники рівня інноваційного розвитку в Україні та надає аналіз йогоскладових (економічної, соціальної, законодавчої) та висвітлює проблеми в сфері інноваційної діяльності в Україні.

У роботі [2] автори аналізують сучасний стан та динаміку розвитку інноваційної діяльності в Україні за низкою міжнародних індексів. Оцінювання інноваційної активності промислових підприємств регіонів України представляє у своїй роботі автор [3]. Крім того, низка авторів розглядає поточні проблеми у інноваційній сфері нашої країни, проблеми інновацій на регіональному рівні або вивчають стан питання по окремих галузях. Всі ці напрямки досліджень є дуже важливими та мають значну актуальність.

Слід зазначити, що швидкоплинний стан економічного середовища викликає нагальну потребу у постійному аналізі поточного стану інноваційної діяльності з метою розробки оперативних рішень щодо удосконалення інноваційної діяльності на основі даних, які можуть бути отримані в результаті аналізу означеного питання. Тобто постає стабільна необхідність у наявності агрегованої інформації щодо поточного стану інноваційної діяльності в

державі. Тому аналіз основних показників та загального стану інноваційної діяльності слід проводити на постійній основі.

Невирішені складові загальної проблеми. Активна технологічна трансформація світової економічної системи викликає необхідність у використанні нових знань, технологій та інформації у всіх галузях та сферах економіки.

Крім того, спостерігається стрімке зростання потреби в підвищенні конкурентоспроможності підприємств усіх галузей. Це стає можливим завдяки формуванню та подальшій реалізації ефективної інноваційної діяльності та зумовлює потребу у постійному удосконаленні інноваційної діяльності, зокрема шляхом розробки та впровадження інноваційних інструментів та визначення вірних напрямків інноваційного розвитку підприємства. Постає актуальне питання створення нових та модернізації старих виробничих потужностей, рухомих складів тощо. Ці питання однаково гостро постають як перед промисловим сектором, так і перед іншими галузями народного господарства та виступають пріоритетним напрямком у формуванні ефективної і конкурентоспроможної інноваційної економіки країни.

Існує значна необхідність відповідності національної економіки рівню інноваційного розвитку та конкурентоспроможності розвинених країн. Це надасть змогу отримати конкурентоспроможні позиції на світовому ринку, а нарівні підприємств і галузей допоможе досягти цілей соціально-економічного розвитку. Ефективно проведений аналіз може дозволити передбачити максимум можливих критичних ситуацій та обрати найбільш ефективну та результативну стратегію інноваційного розвитку [2].

Формулювання цілей статті. Метою даної роботи є аналіз стану інноваційного сектора України. Для формування адекватного рішення щодо тих чи інших питань зі здійснення інноваційної діяльності та подальшого впровадження реформаторських заходів необхідно мати базис, який формується на актуальних даних зі вказаної сфери.

Виклад основного матеріалу дослідження. Україна представлена у кількох міжнародних рейтингах, які оцінюють інноваційний потенціал, технологічну та інноваційну конкурентоспроможність. Найбільш авторитетними є Глобальний індекс інновацій (Global Innovation Index), Індекс інноваційного розвитку агентства Bloomberg (Bloomberg Innovation Index), Глобальний індекс конкурентоспроможності (Global Competitiveness Index), Інноваційний індекс Європейського інноваційного табло (Innovation Union Scoreboard), Глобальний індекс конкурентоспроможності талантів (Global Talent Competitiveness Index), Оцінка готовності до майбутнього виробництва (Readiness for the Future of Production) [4].

За матеріалами GLOBALINNOVATIONINDEX 2020 (GII) Україна посідає 45 місце серед 131 країни світу [5]. Якщо порівнювати вказаний показник з 2019 роком, то слід відзначити, що наша держава покращила власне положення на два пункти. Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства зазначає деякі складові вказаного рейтингу:

- освіта – 23 місце (+20 сходинок);
- research&development (R&D) – 44 місце (+10 сходинок);
- створення знань (патенти та винаходи) – 23 місце (-6 сходинок),
- за реєстрацією корисних моделей – 1 місце;
- політична та операційна стабільність – 123 місце (+2 сходинки);
- ефективність уряду – 93 місце (+2 сходинки);
- верховенство права – 109 місце (-2 сходинки);
- регуляторна політика – 88 місце (+6 сходинок);
- легкість початку бізнесу – 52 місце (-4 сходинки) [6].

Експерти з GII, зокрема, виділяють групу країн з низьким і середнім доходом (lower middle income group), в яких інноваційна діяльність розвивається швидко. Серед таких країн в цьому році Україна зайняла 2-е місце, обійшовши Індію, Філіппіни і Монголію та поступившись В'єтнаму.

За показником обсягу вкладених у інновації грошових коштів Україна знаходиться на 71-му місці, але за обсягом максимального профіту від використання інноваційних рішень наша держава посідає 37 сходинку у вищезазначеному рейтингу. Це свідчить про ефективне впровадження інновацій у бізнес-процеси.

Фахівці Європейської комісії у доповіді European Innovation Scoreboard 2020 [7] зазначають, що найвищими вимірами інновацій є сприятливе середовище та їх вплив на зайнятість. Україна має достатньо високі показники впровадження широкосмугового зв'язку, зайнятості у наукомістких видах діяльності, витрат на інновації (окрім витрат на НДДКР) та експорту наукомістких послуг.

Фінанси та підтримка, привабливі дослідницькі системи та інтелектуальні активи є найслабшими інноваційними вимірами за думкою спеціалістів. Показники з низьким балом включають зокрема витрати на НДДКР у державному секторі, кількість малих та середніх підприємств з маркетинговими чи організаційними інноваціями та кількість міжнародних наукових спільних публікацій [7].

Україна демонструє найвищу позитивну різницю до Європейського співтовариства у середньорічній зміні ВВП, чистому надходженні прямих іноземних інвестицій та за рівнем простоти започаткування бізнесу. Також показує найбільшу негативну різницю у найбільших підприємствах, що здійснюють НДДКР, у ВВП на душу населення та за часткою зайнятості у виробництві (табл. 1).

Структурні відмінності – Україна та ЄС

	По відношенню до ЄС	Ефективність щодо ЄС 2012 року	
	2019 рік	2012 рік	2019 рік
Сумарний індекс інновацій	32,9	36,8	35,8
Людський капітал	46,4	66,0	53,4
Випускники докторантури	44,0	59,9	48,5
Міжнародні наукові спільні публікації	5,0	0,0	8,0
Іноземні докторанти	38,7	37,4	44,6
Сприятливе для інновацій середовище	97,5	118,2	169,6
Ширококутовий зв'язок	91,7	147,0	211,0
Витрати на НДДКР у державному секторі	2,1	26,1	2,1
Витрати на венчурний капітал	818,5	61,4	26,8
Витрати на НДДКР у секторі бізнесу	17,0	30,5	19,5
Витрати на інновації, що не стосуються НДДКР	68,6	104,0	96,1
Підприємства, що проводять ІКТ-навчання	18,3	33,8	25,4
Інновації продуктів / процесів МСП	11,9	11,5	11,9
Маркетинг / організаційні інновації МСП	5,5	0,2	4,5
МСП, що впроваджують власні інновації	51,1	48,4	44,5
Заявки на патент Patent Cooperation Treaty	41,4	39,0	38,5
Заявки на товарні знаки	14,3	10,6	15,2
Зайнятість у наукоміській діяльності	90,0	86,5	97,3
Експорт середньо- та високотехнологічної продукції	19,4	55,1	21,5
Експорт наукомістких послуг	64,5	53,9	66,7

Джерело: [7]

Державна служба статистики України також приділяє значну увагу до розгляду показників інноваційної активності. Зокрема, корисними як для дослідників та науковців, так і для осіб, які розробляють та приймають відповідні рішення на державному рівні є статистичні звіти з інноваційної діяльності промислових підприємств. Розглянемо цю інформацію більш детально (табл. 2-3).

Таблиця 2

Впровадження інновацій на промислових підприємствах

	Частка кількості промислових підприємств, що впроваджували інновації (продукцію та/або технологічні процеси), в загальній кількості промислових підприємств, %	Кількість упроваджених у виробництво нових технологічних процесів, одиниць	З них нових або суттєво поліпшених маловідходних, ресурсозберігаючих технологічних процесів	Кількість упроваджених у звітному році видів інноваційної продукції (товарів, послуг), одиниць	Частка обсягу реалізованої інноваційної продукції (товарів, послуг) у загальному обсязі реалізованої продукції (товарів, послуг) промислових підприємств, %
2009	10,7	1893	753	2685	4,8
2010	11,5	2043	479	2408	3,8
2011	12,8	2510	517	3238	3,8
2012	13,6	2188	554	3403	3,3
2013	13,6	1576	502	3138	3,3
2014	12,1	1743	447	3661	2,5
2015	15,2	1217	458	3136	1,4
2016	16,6	3489	748	4139	-
2017	14,3	1831	611	2387	0,7
2018	15,6	2002	926	3843	0,8
2019	13,8	2318	857	2148	1,3

Джерело: [8]

Таблиця 3

Джерела фінансування інноваційної діяльності промислових підприємств

	Витрати на інновації, млн. грн	У тому числі за рахунок							
		власних коштів підприємств		коштів державного бюджету		коштів інвесторів-нерезидентів		коштів інших джерел	
		млн. грн	у % до загальног о обсягу витрат на інновації	млн. грн	у % до загальног о обсягу витрат на інновації	млн. грн	у % до загальног о обсягу витрат на інновації	млн. грн	у % до загальног о обсягу витрат на інновації
2009	7949,9	5169,4	65,0	127,0	1,6	1512,9	19,0	1140,6	14,3
2010	8045,5	4775,2	59,4	87,0	1,1	2411,4	30,0	771,9	9,6
2011	14333,9	7585,6	52,9	149,2	1,0	56,9	0,4	6542,2	45,6
2012	11480,6	7335,9	63,9	224,3	2,0	994,8	8,7	2925,6	25,5
2013	9562,6	6973,4	72,9	24,7	0,3	1253,2	13,1	1311,3	13,7
2014	7695,9	6540,3	85,0	344,1	4,5	138,7	1,8	672,8	8,7
2015	13813,7	13427,0	97,2	55,1	0,4	58,6	0,4	273,0	2,0
2016	23229,5	22036,0	94,9	179,0	0,8	23,4	0,1	991,1	4,3
2017	9117,5	7704,1	84,5	227,3	2,5	107,8	1,2	1078,3	11,8
2018	12180,1	10742,0	88,2	639,1	5,2	107,0	0,9	692,0	5,7
2019	14220,9	12474,9	87,7	556,5	3,9	42,5	0,3	1147,0	8,1

Джерело: [8]

Витрати на інновації промислових підприємств за напрямками інноваційної діяльності представлено на рис. 1. У суму вказаних витрат включено розмір сум на наукові дослідження та розробки, на придбання інших

зовнішніх знань, а також на придбання машин, обладнання та програмного забезпечення тощо.

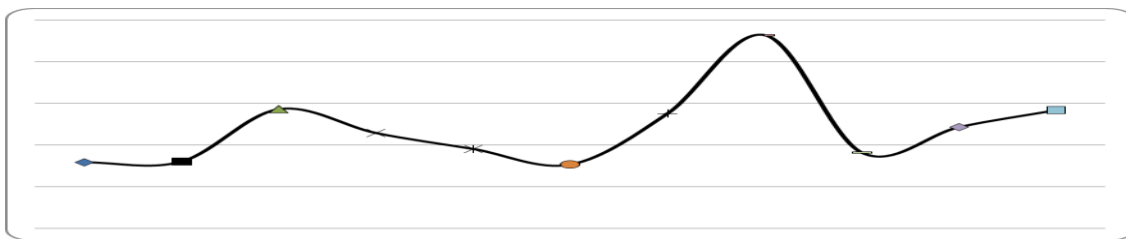

Рис. 1. Витрати на інновації промислових підприємств за напрямками інноваційної діяльності, млн. грн.

Джерело: [8]

Бачимо, що після критичного падіння витрат на інновації у 2017 році Україна все ж таки показує певне відновлення та поступово збільшує вказаний показник. Це зумовлено подальшим впровадженням низки реформаторських заходів уряду та надає певну надію на подальшу позитивну динаміку вказаного показника.

Аналіз інформації щодо розвитку інноваційної діяльності свідчить про те, що в Україні все ж таки є нереалізовані можливості в інноваційному розвитку. Головними перевагами для реалізації інноваційного потенціалу нашої держави є вигідне географічне положення, ємний ринок, наявність Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, яка передбачає розвиток поглибленої та всебічної зони вільної торгівлі та відносно високий рівень розвитку людського потенціалу [9].

Зазначимо, що незважаючи на низку проблеми, що певним чином сповільнюють інноваційний розвиток, Україна неухильно крокує власним інноваційним шляхом. Інноваційна сила країни полягає, зокрема, в потенціалі людського капіталу. Але регулятивні та інституційні обмеження, що впливають з нестабільної політичної та економічної ситуації недавнього минулого, заважає конкурентоспроможності та ефективному переведенню цих можливостей в більш потужні інноваційні показники. Бізнес-сектор ще показує низький рівень залучення досліджень та розробок (НДДКР), бачимо незначну частку експорту високотехнологічних технологій та достатньо слабку здатність комерціалізувати інноваційні ідеї. Це перешкоджає переходу до економіки, заснованої на знаннях, та не дає можливості Україні отримувати вигоду від своїх інноваційних виробничих можливостей [10].

Тому у подальшому Національна інноваційна стратегія, як всеосяжний, керівний політичний документ, який визначає бачення уряду, цілі та зобов'язання щодо ресурсів для розвитку інновацій політики, має допомогти координувати діяльність державних органів, які приймають участь у формуванні інноваційної політики. Необхідно фокусувати пріоритетність державного інвестування саме на науково-технічні вишукування, на фінансування університетських досліджень тощо. Крім того, інноваційний розвиток сьогодні не можливий без дотримання Цілей сталого розвитку. Тому «новітня» енергетика, екологія та громадське здоров'я – це одні з основних

напрямків державного інноваційного інвестування. Необхідність розробки правильних стратегічних інноваційних рішень, зокрема на основі аналітичної інформації, може залучити зацікавлені сторони (наукове співтовариство, фінансові агентства, бізнес, громадянське суспільство, регіональні та місцеві органи влади тощо) до консультацій, які допоможуть побудувати спільне бачення майбутнього та полегшать координацію в рамках національної інноваційної системи.

Висновки з проведеного дослідження. Питання розбудови та виконання засад державної інноваційної політики потребують активної розробки та мають бути у колі інтересів не тільки науковців, а й державних управлінців та топ-менеджменту приватного сектору економіки.

Вплив від впровадження інноваційних проєктів різного масштабу на соціально-економічний розвиток національної економіки в цілому та на функціонування окремого підприємства є надзвичайно значним. Сучасний стан економіки потребує подальших структурних змін.

Нашій державі необхідно проводити подальшу розробку послідовної політики щодо підтримки інноваційних починань, стартапів тощо. Це надасть змогу перейти з розряду «modest innovator» до позиції «strong innovator», якщо використовувати термінологію фахівців з European Innovation Scoreboard. Досвід інноваційної активності розвинених країн свідчить про активне використання інноваційної складової у переліку конкурентних переваг національної економіки. Тому Україна на власному шляху до розвинутої ринкової економіки має формувати таку інноваційну політику, яка надасть змогу розробляти ефективні рішення для низки проблем соціально-економічного характеру. Україна вже зрушила з місця на шляху до інноваційної економіки світового рівня. Але й надалі потрібно здійснювати заходи з впровадження інновацій, які мають бути не епізодичними, а мати системний характер. Саме це, серед іншого, є одним з факторів, який зумовлюватиме зростання показників інноваційного розвитку України.

Перелік посилань

1. Яковлев А. І. Аналіз стану інноваційної діяльності в Україні та шляхи його поліпшення. *Наука та наукознавство*. 2018. № 2 (100). С. 29–44.
2. Шмиголь Н. М., Сінекаєва О. Д. Аналіз та оцінка інноваційної діяльності на машинобудівних підприємствах. *Вісник Запорізького національного університету*. № 1 (25). 2015. С. 41–48.
3. Лепетюха Н. В. Оцінювання інноваційної активності промислових підприємств регіонів України. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2018. Вип. 22. С. 432–436. URL: [http:// global-national.in.ua/archive/22-2018/84.pdf](http://global-national.in.ua/archive/22-2018/84.pdf) (дата звернення 15.04.21).
4. Писаренко Т. В., Кваша Т. К., Рожкова Л. В., Коваленко О. В. Інноваційна діяльність в Україні у 2019 році: науково-аналітична доповідь. К.: УкрІНТЕІ, 2020. 45 с.
5. Cornell University, INSEAD, and WIPO (2020). The Global Innovation Index 2020: Who Will Finance Innovation? Ithaca, Fontainebleau, and Geneva.

URL:https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_gii_2020.pdf (дата звернення 18.04.21).

6. Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. URL :<https://www.me.gov.ua> (дата звернення 18.04.21).

7. Доповідь Європейської комісії European Innovation Scoreboard 2020. URL :https://ec.europa.eu/growth/industry/policy/innovation/scoreboards_en (дата звернення 19.04.21).

8. Державний комітет статистики України. URL :<http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення 20.04.21).

9. Квак С. А. Економічний механізм стимулювання інноваційної діяльності промислових підприємств України : дис. ... канд. екон. наук : 08.00.03. Львів, 2020. 285 с.

10. Sub-regional Innovation Policy Outlook 2020: Eastern Europe and the South Caucasus. URL :https://unece.org/sites/default/files/2021-03/IPO_2020.pdf (дата звернення 21.04.21).

References

1. Yakovlev, A. I. (2018), Analysis of the state of innovation activity in Ukraine and ways to improve [Analiz stanu innovatsiinoi diialnosti v Ukraini ta shliakhy yoho polipshennia], *Science and science*, No. 2 (100), P. 29–44.

2. Shmygol, N. M., Sinekaeva, O. D. (2015), Analysis and evaluation of innovation activities in machine-building enterprises [Analiz ta otsinka innovatsiinoi diialnosti na mashynobudivnykh pidpriemstvakh], *Bulletin of Zaporizhia National University*, No. 1 (25), P. 41–48.

3. Lepetyukha, N. V. (2018), Evaluation of innovative activity of industrial enterprises in the regions of Ukraine [Otsiniuvannia innovatsiinoi aktyvnosti promyslovykh pidpriemstv rehioniv Ukrainy], *Global and national economic problems*, No. 22, P. 432–436, available at: [http:// global-national.in.ua/archive/22-2018/84.pdf](http://global-national.in.ua/archive/22-2018/84.pdf) (last accessed 15.04.21).

4. Pisarenko, T. V., Kvasha, T. K., Rozhkova, L. V., Kovalenko, O. V. (2020), *Innovative activity in Ukraine in 2019: scientific and analytical report [Innovatsiina diialnist v Ukraini u 2019 rotsi : naukovo-analitychna dopovid]*, UkrINTEI, Kyiv, 45 p.

5. Cornell University, INSEAD, and WIPO (2020), *The Global Innovation Index 2020: Who Will Finance Innovation?* Ithaca, Fontainebleau, and Geneva, available at: https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_gii_2020.pdf (last accessed 18.04.21).

6. Ministry of Economic Development, Trade and Agriculture of Ukraine, available at: <https://www.me.gov.ua> (last accessed 18.04.21).

7. European Innovation Scoreboard 2020, available at: https://ec.europa.eu/growth/industry/policy/innovation/scoreboards_en (last accessed 19.04.21).

8. State Statistics Committee of Ukraine, available at: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (last accessed 20.04.21).

9. Kwak, S. A. (2020), Economic mechanism of stimulation of innovative activity of Ukraine industrial enterprises [Ekonomichnyi mekhanizm stymuliuvannia innovatsiinoi diialnosti promyslovykh pidpriemstv Ukrainy : dis. ... kand. ekon. nauk], Lviv, 285 p., available at: https://www.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/dis_kvak.pdf (last accessed 21.04.21).

10. Sub-regional Innovation Policy Outlook 2020: Eastern Europe and the South Caucasus, available at: https://unece.org/sites/default/files/2021-03/IPO_2020.pdf (last accessed 21.04.21).

РЕФЕРАТИ РЕФЕРАТЫ ABSTRACTS

УДК316.422.44+338; JEL Classification: O 31:32:38

Осьмірко І.В., Солопун Н.М. АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ІННОВАЦІЙНОЇ СФЕРИ В УКРАЇНІ

Мета: Метою даної роботи є аналіз стану інноваційного сектора України. Для формування адекватного рішення щодо тих чи інших питань зі здійснення інноваційної діяльності та подальшого впровадження реформаторських заходів необхідно мати базис, який формується на актуальних даних зі вказаної сфери.

Методика дослідження: в роботі використано наступні методи наукового дослідження: систематичний та порівняльний аналіз для наукових джерел на основі методів порівняння, систематизації та узагальнення; традиційні логічні прийоми обробки інформації (порівняння; групування; графічний та табличний методи тощо); узагальнення результатів аналізу і логічної генерації висновків.

Результати: для подальшої розбудови інноваційної системи країни необхідно здійснювати виважені кроки, які мають бути сформульованими на основі аналітичних даних різного ступеню глибини. Для розуміння позиції України в світі за низкою показників інноваційного розвитку та для отримання обґрунтованих стратегічних рішень щодо інноваційного розвитку як окремого підприємства, так і держави в цілому, розгляд динаміки відповідних показників стає у нагоді. **Наукова новизна:** Отримано узагальнену інформацію щодо основних показників інноваційної діяльності України та запропоновано заходи щодо активізації цієї діяльності. Необхідно фокусувати пріоритетність державного інвестування саме на науково-технічні вишукування, на фінансування університетських досліджень тощо. Крім того, інноваційний розвиток сьогодні не можливий без дотримання Цілей сталого розвитку. Тому «новітня» енергетика, екологія та громадське здоров'я – це одні з основних напрямків державного інноваційного інвестування. **Практична значущість** результатів проведеного дослідження полягає у тому, що запропонована узагальнена інформація забезпечує базис для розробки обґрунтованих рішень щодо подальшої інвестиційної діяльності.

Ключові слова: інновації; інноваційна діяльність; підприємство; індекси інноваційного розвитку; державні інвестиції.

УДК 316.422.44+338; JEL Classification: O 31:32:38

Осьмірко И.В., Солопун Н.М. АНАЛИЗ СОВРЕМЕННОГО СОСТОЯНИЯ ИННОВАЦИОННОЙ СФЕРЫ В УКРАИНЕ

Цель: Целью данной работы является анализ инновационного сектора Украины. Для формирования адекватного решения по тем или иным вопросам осуществления инновационной деятельности и дальнейшего внедрения реформаторских мероприятий необходимо сформировать базис, который основывается на актуальных данных изучаемой сферы. **Методика исследования:** в работе использованы следующие методы научного исследования: систематический и сравнительный анализ для научных источников на основе методов сравнения, систематизации и обобщения; традиционные логические приемы обработки информации (сравнение; группировка, графический и табличный методы); обобщение результатов анализа и логической генерации выводов. **Результаты:** для дальнейшего развития инновационной системы государства не обходимо осуществлять взвешенные шаги, которые должны быть сформулированы на основе аналитических данных разной степени глубины. Для понимания позиции Украины в мире по ряду показателей инновационного развития и для получения обоснованных стратегических решений по дальнейшему инновационному развитию как отдельного предприятия, так и государства в целом, рассмотрение динамики соответствующих показателей является абсолютно необходимым. **Научная новизна:** получена обобщенная информация по основным показателям инновационной деятельности Украины и предложены меры по активизации этой деятельности. Необходимо фокусировать приоритетность государственного инвестирования именно на научно-технические изыскания, на финансирование университетских исследований. Кроме того, инновационное развитие сегодня невозможно без соблюдения Целей устойчивого развития. Поэтому «новая» энергетика, экология и общественное здоровье – это одни из основных направлений государственного инновационного инвестирования. **Практическая значимость** результатов проведенного исследования заключается в том, что предложенная обобщенная информация обеспечивает базис для разработки обоснованных решений по дальнейшей инвестиционной деятельности.

Ключевые слова: инновации; инновационная деятельность; предприятие; индексы инновационного развития; государственные инвестиции.

UDC 316.422.44+338; JEL Classification: O 31:32:38

Osmirko I.V., Solopun N.M. ANALYSIS OF THE CURRENT STATE OF THE INNOVATION SPHERE IN UKRAINE

Purpose: The purpose of this work is to analyze the state of the innovation sector of Ukraine. In order to form adequate decision on certain issues related to the implementation of innovation activities and further implementation of reform measures, it is necessary to have a basis that is formed on the basis of relevant data in this area. **Methodology of Research:** the following research methods are used in the work: systematic and comparative analysis for scientific sources based on methods of comparison, systematization and generalization; traditional logical methods of information processing (comparison; grouping; graphical and tabular methods); generalization of the results of analysis and logical generation of conclusions. **Findings:** for

further development of the country's innovation system it is necessary to take balanced steps, which should be formulated on the basis of analytical data of varying depth. To understand the position of Ukraine in the world on a number of indicators of innovative development and to obtain strategic decisions on innovative development of both individual enterprises and the state as a whole, consideration of the dynamics of relevant indicators is useful. **Originality:** The generalized information on the basic indicators of innovative activity of Ukraine is received and measures for activation of this activity are offered. It is necessary to focus the priority of public investment on scientific and technical research, on the financing of university research and soon. In addition, innovative development today is not possible without meeting the Sustainable Development Goals. Therefore, the «newest» energy, ecology and public health are among the main areas of public innovation investment. **Practical value** of the results of the study is that the proposed generalized information provides a basis for the development of cogent decisions for further investment activities.

Keywords: innovations; innovative activity; enterprise; indices of innovative development; public investments.

Відомості про авторів / Сведения об авторах / About the Authors

Осьмірко Інна Володимирівна – кандидат економічних наук, доцент, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди, доцент кафедри економічної теорії, фінансів і обліку, м. Харків, Україна; e-mail: i.v.osmirko@hnpu.edu.ua; ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0002-7967-8230>. Моб. 050-60-50-684.

Осьмирко Инна Владимировна – кандидат экономических наук, доцент, Харьковский национальный педагогический университет имени Г.С. Сковороды, доцент кафедры экономической теории, финансов и учета, г. Харьков, Украина.

Osmirko Inna – Candidate of Sciences (Economics), Associate Professor, Kharkiv National Pedagogical University named after H.S. Skovoroda, Associate Professor of the Department of Economic theory, Finance and Accounting, Kharkiv, Ukraine.

Солопун Наталія Миколаївна – кандидат економічних наук, доцент, Харківський національний автомобільно-дорожній університет, доцент кафедри економіки і підприємництва, м. Харків, Україна; e-mail: solopunnataliya@gmail.com; ORCIDID: <https://orcid.org/0000-0002-8958-9303>. Моб. 066-049-09-17.

Солопун Наталья Николаевна – кандидат экономических наук, доцент, Харьковский национальный автомобильно-дорожный университет, доцент кафедры экономики и предпринимательства, г. Харьков, Украина.

Solopun Nataliya – Candidate of Sciences (Economics), Associate Professor, Kharkov National Automobile and Highway University, Associate Professor at the Department of Economics and Entrepreneurship, Kharkiv, Ukraine.